

Izvedbeni planovi i programi građanskog odgoja za osmi razred

- MEĐUPREDMETNO (20 sati)

	TEMATSKA PODRUČJA	Br. sata	PREDMET	TEMA	CILJ	ISHODI	VREDNOVANJE
Ljudsko-pravna dimenzija povezana sostalim dimenzijama		1.	Hrvatski jezik	Književnost-umjetnost riječi	Uočiti prozna obilježja teksta, prepoznati tematiku teksta, naučiti obilježja unutarnjeg monologa, odrediti vrstu karakterizacije lika, procijeniti postupak lika.	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati značajke romana - uočiti unutarnji monolog te objasniti njegovu uporabu - psihološki okarakterizirati likove romana - tumačiti simboliku upotrijebljenu u romanu - usporediti roman s njegovom filmskom adaptacijom 	opisno praćenje i brojčano vrednovanje
		2.	Vjeronauk	Čovjekovo traganje za živim Bogom	Usvajati stajalište tolerancije prema onima koji ne vjeruju	<ul style="list-style-type: none"> - opisati obilježja hrvatske većinske nacionalne kulture i kultura nacionalnih i religijskih manjina u Hrvatskoj - istražiti, navesti i opisati probleme u suvremenom svijetu 	opisno praćenje i vrednovanje
		3.	Biologija	Živčani sustav i osjetila – osjetila vida i sluha	Osvijestiti učenike o pravima i slobodama osoba s invaliditetom s naglaskom na slijepu i slabovidne osobe te gluhe i nagluhe osobe.	<ul style="list-style-type: none"> - objasniti da se pravna država temelji na jednakopravnosti i ravnopravnosti - navesti poteškoće s kojima se susreću slijepi i slabovidne osobe te gluhe i nagluhe osobe - opisati ulogu pasa vodiča kao pomagača pri kretanju slijepih osoba 	opisno praćenje i vrednovanje
Društvena dimenzija		4.	Matematika	Ozna simetrija	Preslikavati geometrijske likove osnom simetrijom.	<ul style="list-style-type: none"> - koristiti geometrijski pribor - prepoznavati osnosimetrične likove i strukture - razvijati urednost i točnost 	Opisno praćenje i brojčano vrednovanje
Društvena dimenzija		5.	Tjelesna i zdravstvena kultura	Igre: Igra košarke 3:3 ili 5:5	Osposobiti učenike za timski rad, rad u skupini, međusobnu suradnju i pomaganje	<ul style="list-style-type: none"> - koristiti komunikacijske vještine, razumijeti i reagirati na potrebe suigrača u grupi, navoditi pravila grupnog rada i timski sudjeluje u igri - uvidjeti važnost djelovanja pojedinca u timu - razvijati aktivni međusobni suradnički odnos 	
Društvena dimenzija		6.	Tehnička kultura	Obrazovni sadržaji na webu	Naučiti osnove samostalnog učenja pomoću sadržaja na internetu.	<ul style="list-style-type: none"> - ubotrebjavati obrazovne portale i jednostavne sustave za učenje - razvijati kritička stajališta prema odgovornoj uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije - podići razinu svijesti za pitanja zaštite podataka i autorskih prava 	Opisno praćenje

Politička dimenzija	7.	Povijest	Demokratski procesi između dvaju svjetskih ratova	Objasniti pojam i smisao demokracije, nastanak i razvojni put demokratskih društava kroz povijest	<ul style="list-style-type: none"> - definirati pojam demokracija, demonstracija, razlikovati demokratski režim od diktatorskog, razlikovati položaj građanina u demokraciji i nedemokratskim režimima - razlikovati obilježja demokracija u Velikoj Britaniji, Francuskoj, Weimarskoj Republici i SAD-u nakon Prvog svjetskog rata - razvijati kritičko mišljenje prema državama koje su uskraćivale osnovne građanske slobode i istaknuti demokraciju kao prihvatljivi oblik vlasti - objašnjavati odakle pravo i obveza svakoga građanina u demokraciji da sudjeluje u vlasti - objašnjavati što je ustavna vlast i argumentirati zašto je potrebna trodioba vlasti - definirati važnost razumijevanja demokratskih vrijednosti u oblikovanju i jačanju razvoja demokracije u Republici Hrvatskoj te naglasiti potrebu odgovornog uključivanja svakog građanina u politički život 	opisno praćenje i vrednovanje
	8.	Povijest	Postanak i razvoj samostalne hrvatske države	Razumjeti politički sustav RH	<ul style="list-style-type: none"> - objasniti pojavu višestranačja i prve višestranačke izbore u Hrvatskoj - sistematizirati podatke, uočavati i izdvajati najvažnije - osuditi agresiju, ubijanje ljudi, ratna razaranja, izgrađivati stav o pravu na samoobranu i dostojanstvo - razvijati miroljubivost, humanost i osjećaj za pravdu - objasniti zašto je obrambeni Domovinski rat iskaz težnje hrvatskog naroda za neovisnošću, demokracijom, pravnom državom i vladavinom prava te je kao takav uvršten u izvorišne osnove Ustava Republike Hrvatske 	opisno praćenje i vrednovanje

Međukulturalna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama	9.	Geografija	Opća obilježja Hrvatske	Uočiti geografski smještaj i položaj RH u Europi i posljedice dodira triju kulturno-civilizacijskih krugova	<ul style="list-style-type: none"> - objasniti što je identitet objašnjava značenje kulturnog identiteta - opisati obilježja hrvatske većinske nacionalne kulture i kultura nacionalnih i religijskih manjina u Hrvatskoj - objasniti zašto je Domovinski rat iskaz težnjehrvatskog naroda za neovisnošću, demokracijom i pravnom državom i vladavinom prava te je kao takav uvršten u Izvorišne osnove Ustava RH 	Tablica germanizama, turcizama i romanizama Radni list s tijekom događanja od proglašenja suvereniteta RH do danas opisno praćenje i brojčano vrednovanje
	10.	Geografija	Stanovništvo - broj i smještaj	Objasniti razloge današnje strukture stanovništva i gospodarstva	<ul style="list-style-type: none"> - obrazložiti analizom grafikona biološku, nacionalnu, vjersku i jezičnu strukturu stanovništva Hrvatske - obrazložiti analizom dobno-spolne piramide uzroke i posljedice povećanja udjela starog stanovništva analizirajući velike dobne skupine u vremenu i prostoru - navesti da je Hrvatska država Hrvata i nacionalnih manjina - opisati uz pomoć grafikona promjene udjela u zaposlenosti po sektorima djelatnosti 	Izrada strukturnih krugova opisno praćenje i brojčano vrednovanje
	11.	Hrvatski jezik	Putopis	Uočiti obilježja proznog teksta, odrediti temu teksta, usvojiti pojam putopisa i uočiti obilježja putopisa, prepričati tekst, tvoriti putopisni tekst	<ul style="list-style-type: none"> - odrediti obilježja putopisa - osvjestiti važnost putovanja i proširivanja znanja o novim mjestima i krajevima - istražiti putovanja Stipe Božića; proučavati druge putopisce - usvojiti pojam asocijacije - proširiti znanja o geografskim obilježjima Hrvatske i svijeta, kulturama, običajima... 	razgovor i kritičko prosuđivanje položaja pojedinih civilizacija i kultura u svijetu s osvrtom na kršenje njihovih položaja opisno praćenje i brojčano vrednovanje
	12.	Engleski jezik	Holidays - Christmas	<p>Proširiti vokabular novim izrazima na temu Božića</p> <p>Obilježiti Božić prigodnim pjesmama</p> <p>Pisati pisma Djedu Božićnjaku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati običaje zemalja engleskog govornog područja vezano za proslavu Božića - shvatiti da ljudi imaju slične potrebe za ljubavlju, druženjem, radošću - prihvatiti različitosti i naučiti da one čine bogatstvo društva 	Usmeno na satu

Međukulturalna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama	13.	Engleski jezik	Holidays - Easter	<p>Proširiti vokabular novim izrazima na temu Uskrsa</p> <p>Upoznati uskršnje običaje u Velikoj Britaniji i Sjedinjenim Državama</p>	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati običaje zemalja engleskog govornog područja vezano za proslavu Uskrsa - prihvatiti različite kulture 	Usmeno na satu
	14.	Njemački jezik	Zemljopis zemalja njemačkog govornog područja / Landeskunde der deutschsprachigen Länder	Učenik koji objašnjava i uspoređuje kulturne posebnosti zemalja njemačkog govornog područja i Hrvatske, poštuje kulturne različitosti i koristi interkulturalni dijalog	<ul style="list-style-type: none"> - opisati narodne običaje, objasniti što je osobni, a što zavičajni identitet, te obrazložiti razliku između kulture i identiteta - objasniti u čemu se sastoji interkulturalni dijalog s građanima zemalja njemačkog govornog područja i zašto je važan za izgradnju demokratske zajednice 	Opisno praćenje (prezentacije, plakati)
	15.	Glazbena kultura	Slušanje i upoznavanje glazbe	Aktivnim slušanjem, analizom glazbenih primjera, učenik će usporediti i kritički prosuđivati glazbena djela različitih vrsta i zaključiti koje su značajke vokalnoinstrumentalne glazbe u kontekstu glazbenostilskih razdoblja, perceptivnog doživljaja i usavršavanja vlastitoga estetskog okvira	<ul style="list-style-type: none"> - zaključiti na temelju slušanja i analize glazbenih djela te razgovorom koje su temeljne značajke glazbenog djela - oblikovati stajalište kako prema svojoj, tako i prema kulturi i tradiciji drugih naroda - razumjeti fizičku, emocionalnu, intelektualnu, estetsku, socijalnu, religioznu i duhovnu dimenziju ljudskog iskustva - razvijati sposobnost doživljavanja i razumijevanja glazbenih djela nacionalne, europske i svjetske kulture - razvijati sposobnost povezivanja glazbenih djela s društvenom sredinom i povijesnim okolnostima 	opisno praćenje i vrednovanje, vizualna i slušna analiza obilježja glazbenih djela iz različitih glazbenostilskih razdoblja
	16.	Vjeronauk	Katolička Crkva i kršćanstvo u Hrvata	Jasno izraziti stajalište poštovanja prema najstarijim spomenicima vjere i kulture hrvatskog naroda, ispravno vrednovati ulogu kršćanske vjere koja je dala nemjerljiv doprinos u stvaranju samostalnosti hrvatske države, povezati početke pismenosti u Hrvata s Crkvom, imenovati načine kako trebamo čuvati i promicati	<ul style="list-style-type: none"> - objasniti što je identitet, a što globalizacijski kulturni trendovi - objasniti značenje kulturnog identiteta - opisati obilježja hrvatske većinske nacionalne kulture i kultura nacionalnih i religijskih manjina u Hrvatskoj 	Opisno praćenje i vrednovanje

				hrvatsku kulturnu baštinu.		
Gospodarska dimenzija povezana s ostalim dimenzijama	17.	Vjeronauk	Biti kršćanin u Crkvi i društvu	Ispravno povezati ravnopravnost i dostojanstvo čovjeka s temeljnim ljudskim pravima; navesti različite oblike suodgovornog angažmana za pravedan i miran suživot u užoj i široj životnoj sredini; Prepoznati i opisati različite oblike društvene nepravde i uočiti njezine korijene; imenovati vlastite sposobnosti i sklonosti za sudjelovanje u različitim oblicima angažmana za pravedan i miran suživot u društvu.	<ul style="list-style-type: none"> – opisati svojim riječima što je domoljublje na djelu – stvaranje osobnog i društvenog bogatstva te očuvanje i razvoj sustava zajedničke dobrobiti poduzetnošću, istraživanjem, rješavanjem problema, radom i proizvodnjom – objasniti ulogu inovativnosti, rada i proizvodnje u stvaranju osobnog i društvenog bogatstva – opisati izvorišta temeljno pravo na rad i pravednu naknadu za rad – opisati izvorišta temeljno pravo na rad i pravednu naknadu za rad 	Opisno praćenje i vrednovanje
Ekološka dimenzija	18.	Njemački jezik	Was tust du für die Umwelt? / Što činiš za okoliš?	Učenik građanin koji zna što je održiv razvoj i odgovorno ponašanje prema okolišu te poštuje i štiti okoliš u kojem i od kojega živi.	<ul style="list-style-type: none"> - razumijeti važnost odgovornog ponašanja prema okolišu za osiguranje održivog razvoja - pratiti zbivanja u okolišu i pokretati aktivnosti za njegovo očuvanje i uređenje - navesti što je štetno odnosno korisno za okoliš - opisati na koji način čovjek ugrožava okoliš i kako ga štiti 	Opisno praćenje (intervju)

	Ekološka dimenzija	19.	Likovna kultura	Boja – oblik i boja	Dizajnirati uporabni predmet ekološki prihvatljiv	<ul style="list-style-type: none"> - pratiti i opisivati primjere pozitivnih i negativnih utjecaja domaćeg i međunarodnog gospodarstva, znanosti, kulture i politike na okoliš - sudjelovati u akcijama zaštite i pokazivati privrženost očuvanju prirode - pratiti zbivanja u okolišu te pokretati aktivnosti za njegovo očuvanje i uređenje 	Opisno praćenje i brojčano vrednovanje, razgovor
	Ekološka dimenzija	20.	Kemija	Fosilna goriva	Učenici će shvatiti potrebu očuvanja prirode te potrebu povedane upotrebe obnovljivih izvora energije.	<ul style="list-style-type: none"> - opisati primjere pozitivnih i negativnih utjecaja gospodarstva na okoliš - opisati posljedice izgaranja fosilnih goriva za okoliš - usporediti obnovljive i neobnovljive izvore energije i predložiti načine štednje energije 	Opisno praćenje i vrednovanje

- SATOVI RAZREDNIKA (5 sati):

TEMATSKA PODRUČJA	BROJ SATA	TEMA	NASTAVNA JEDINICA	CILJ	ISHOD	VREDNOVANJE
Ljudsko-pravna dimenzija	1.	Pravilnik o kućnom redu škole	Školska i razredna pravila	Usvojiti pravila ponašanja u školi.	Naučiti važnost pravila za funkciniranje zajednice. Učenik određuje razred i školu kao zajednicu učenika, školskih djelatnika i roditelja, koja djeluje po određenim pravilima kojima se štiti dobrobit svih Ponašanje u skladu s odredbama Kućnog reda	
Politička dimenzija	2.	Statut škole	Razredni izbori	Izabrati predstavnika razreda vodeći računa o demokratskim pravilima.	Naučiti kako predstaviti svoje dobre i loše strane, uočiti tuđe kvalitete. Stvaranje demokratske razredne zajednice koja će znati donositi ispravne odluke važne z asve učenike u razredu.	
Društvena dimenzija	3.	Životni standard i socijalna sigurnost	Koje vrste odgovornosti imamo	Upoznati osnovne životne potrebe te prava i obveze svakog čovjeka u zajednici.	Koja su naša prava i kako ih štitimo u razredu, školi i u društvu. Učenik svojim riječima opisuje značenje čovjekova dostojanstva, opisuje osnovne potrebe ljudskih bića koje se moraju zadovoljiti kako bi mogli dostojanstveno živjeti, objašnjava što su osnovne potrebe ljudskih bića i zašto su one osnova na kojoj su nastala ljudska prava, objašnjava razliku između želje i osnovne potrebe.	
Međukulturalna dimenzija	4.	Zaštita ljudskih prava	Stvaranje razrednog zajedništva, poštujemo različitosti	Stvaranje razrednog zajedništva upoznavanjem sličnosti i različitosti.	Razumijevanje razreda i škole kao zajednice učenika i nastavnika uređene na načelima poštovanja dostojanstva svake osobe i zajedničkog rada na dobrobit svih.	
Ekološka dimenzija	5.	Projekt "otpad nije smeće"	Otpad kao sirovina	Odgojiti djecu za razumno gospodarenje otpadom s ciljem zaštite okoliša	Razvrtavanjem školskog otpada, stakla, plastike, papira razviti trajnu naviku brige o otpadu u školi i domaćinstvu. Na temelju usporedbi vrijednosti o potrošnji električne energije stvoriti navike gašenja rasvjete u učionicama i hodnicima škole, s ciljem štednje energije	

- IZVANUČIONIČKE AKTIVNOSTI (10 sati):

TEMATSKA PODRUČJA	BROJ SATA	TEMA	CILJ	ISHOD	VREDNOVANJE
Društvena dimenzija	1.	Posjet kazalištu, kinu.	Potaknuti interes za kazališnu umjetnost, razvijati kazališnu kulturu te medijsku kulturu u posjetu kino predstavi na Bibijadi. Omogućiti učenicima posjete kazalištu i kinu u Zagrebu	Usvojiti navike kulturnog ponašanja javnom mjestu, vodeći računa o potrebama drugih ljudi	
	2.	Dan ružičastih majica	Prevenција nasilja u školi	Pružanjem podrške jednih drugima prihvatiti različitosti među djecom bez obzira na bilo kakvu pripadnost ili obilježje	
	3.	Dan škole „Uljepšajmo školu“	Afirmacija učenika u različitim aktivnostima	Otkriti i prezentirati vlastite kvalitete i sposobnosti u literarnom, likovnom izrazu i sl. Naučiti prepoznati svoje i tuđe kvalitete.	
	4.	Humanitarne akcije, volonteri	Shvatiti potrebe slabijih od sebe, razvijati empatiju prema drugim osobama, naročito prema onima kome je potrebna pomoć.	Sudjelovati u akcijama prikupljanja hrane odjeće, higijenskog materijala i sl. za pučke kuhinjice, domove za nezbrinutu djecu i sl. Shvatiti ovisnost pojedinca o zajednici.	
	5.	Posebni dani u godini – Fašnik u mom zavičaju	Obilježiti fašnik, upoznati tradicionalne običaje vezane uz fašnik u svom zavičaju.	Aktivno sudjelovati u obilježavanju fašnika i očuvanju tradicijskih običaja Samostalno i otvoreno iznosti svoje ideje i stajališta	
	6.	Valentinovo	Obilježiti Valentinovo sudjelovanjem u plesu.	Aktivno sudjelovati u obilježavanju Valentinova – plesanjem i druženjem u školi.	
Međukulturalna dimenzija	7.	Priredba za Božić, predstava „Orašar“	Upoznati različite plesove, prikazivanje božićne priče Orašar kroz čarobne plesove različitih zemalja.	Upoznati običaje drugih zemalja vezano za proslavu Božića, kroz priču, pjesmu ples, likovni izričaj. Shvatiti da ljudi, bez obzira na njihove razlike, imaju slične potrebe za ljubavlju, radošću, druženjem i sl. Prihvatiti različitosti i naučiti da one čine bogatsvo društva.	

Gospodarsko ekološka dimenzija	8.	Posjet Vukovaru	Upoznati učenike s povijesnim razvojem grada te s njegovim ljepotama. Upozoriti učenike na geostratešku i obrambenu ulogu grada za cijeli prostor Hrvatske.	Razvijati ljubav prema domovini., Opisati obrambenu ulogu grada Vukovara tijekom Domovinskog rata. Posjetiti Trpinjsku cestu, bolnicu, Ovčaru, hangare te groblje branitelja	
	9.	Obilazak otoka Krka	Upoznati učenike s povijesnim razvojem i specifičnom kulturom otoka Krka, upoznati ljepote otoka.	Razvijati i njegovati ljubav spram materinskog jezika i kulturno-povijesne baštine. Razvijati svijest o potrebi očuvanja kulturno-povijesne baštine. Opisati važnost o prometnih veza kao preduvjeta razvoja (suvremene prometnice i mostovi - otoci koji su spojeni mostovima intenzivnije se razvijaju od onih povezanih trajektnim vezama).	
Ekološka dimenzija	10.	Dani za planet Zemlju	Naučiti brinuti se o okolišu u kojem živimo	Aktivnim sudjelovanjem u istraživačkim aktivnostima naučiti važnost zaštite prirode. Nabrojati ekološka pravila i upotrijebiti ih na konkretnim primjerima zaštite biljaka i životinja.	